

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАР МИНИСТРЛІГІ

АЗАМАТТЫҚ ҚОРҒАУ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

МАШИНАЛАР МЕН ЖАБДЫҚТАРДЫҢ
ҚАУІПСІЗДІГІ ТУРАЛЫ

О БЕЗОПАСНОСТИ МАШИН И ОБОРУДОВАНИЯ

**Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі туралы
Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 21 шілдедегі
№ 305 Заңы.**

1-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

1. Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) дайындалған күн - машиналар мен жабдықтардың өндіріс процесі аяқталған күн;

2) жабдықтар - машинаға орнатылатын және машиналардың негізгі және (немесе) қосымша функцияларын орындау үшін, сондай-ақ оларды біртұтас кешенге біріктіру үшін қажетті техникалық құрылғы;

3) жол берілмейтін қатер - Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген, машиналар мен жабдықтардың адам өмірі мен денсаулығы, қоршаған орта үшін қауіпсіздік деңгейінен асатын қатер;

4) жол берілетін қатер деңгейі - машиналар мен жабдықтардың техникалық регламенттерде және жобалау құжаттамасында белгіленген қауіпсіздік деңгейі;

5) қауіпті аймақ - адам өмірі мен денсаулығына зақым келтіретін қатері бар, машина ішіндегі немесе оның айналасындағы аймақ;

6) қауіпті машиналар мен жабдықтар - адам өмірі мен денсаулығы, қоршаған орта үшін қауіп төндіретін және осы Заң мен техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес емес дел танылған машиналар мен жабдықтар;

7) машина - ең болмаса біреуі қозғала алатын өзара байланысты құрамдас бөліктерден тұратын, энергияны, материалдарды және ақпаратты өзгертуге арналған техникалық құрылғы немесе құрылғылар жиынтығы;

8) машиналардың және (немесе) жабдықтардың жобалаушысы (бұдан әрі - жобалаушы) - машиналарды және (немесе) жабдықтарды пайдалану жөнінде жобалау құжаттамасы мен нұсқаулық әзірлейтін жеке немесе заңды тұлға;

9) машиналар мен жабдықтардың өмірлік циклы - жобалау, өндіріс, пайдалану, (соның ішінде жөндеу, техникалық және сервистік қызмет көрсету), сақтау, тасымалдау, өткізу жою және кәдеге жарату процестері;

10) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі - адам өміріне, денсаулығына және қоршаған ортаға зиян келуіне байланысты жол беруге болмайтын қатердің жоқтығы;

11) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігіне жауапты субъектілер - машиналар мен жабдықты жобалаушы, өндіруші, уәкілетті өкіл, импорттаушы, персонал (операторлар), пайдаланушы;

12) машиналар мен жабдықтардың сәйкестігін растау – нәтижесі машиналардың және (немесе) жабдықтардың техникалық регламенттерде, стандарттау жөніндегі құжаттарда немесе шарттардың талаптарында белгіленген талаптарға сәйкестігін (сәйкестік туралы декларация немесе сәйкестік сертификаты түрінде) құжатпен куәландыру болып табылатын рәсім;

13) машиналар мен жабдықтардың сәйкестігі туралы декларация - айналысқа шығарылатын машиналардың және (немесе) жабдықтардың белгіленген талаптарға сәйкестігін өндіруші куәландыратын құжат;

14) өндіруші - машиналарды және (немесе) жабдықтарды жасайтын жеке немесе заңды тұлға;

15) пайдаланушы - машиналарды және (немесе) жабдықтарды пайдалануды жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға;

16) персонал (операторлар) - машиналар мен жабдықтарды іске қосумен, пайдаланумен, ретке келтірумен, ағымдық қызмет көрсетумен, тазартумен, жөндеумен, сақтаумен немесе тасымалдаумен айналысатын адамдар;

17) сәйкестік белгісі - машиналардың және (немесе) жабдықтардың сәйкестігін растау рәсімінен өткені туралы сатып алушыларды хабардар ету үшін пайдаланылатын белгі;

18) уәкілетті орган - салалық бағыттылығына сәйкес берілген өкілеттіктер шегінде басшылық жасауды және машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін өзге де мемлекеттік органдардың қызметін үйлестіруді жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

19) уәкілетті өкіл - өндірушінің атынан сауда жүргізуге (жүзеге асыруға) рұқсат ететін, одан алған жазбаша өкілеттіктері бар жеке немесе заңды тұлға;

20) шекті жай-күй - машиналар мен жабдықтардың одан әрі пайдаланылуы не жұмысқа жарамдылық жай-күйінің қалпына келтірілуі мүмкін емес немесе ұтымды болмайтын жай-күйі;

21) істен шығу - машиналар мен жабдықтардың жұмысқа жарамдылық жай-күйінің бұзылуын білдіретін жағдай.

2. Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының осы бапта көрсетілмеген ұғымдары осы Заңның тиісті баптарында айқындалатын мағыналарда пайдаланылады.

Ескерту. 1-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 05.10.2018 № 184-VI Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі).

2-бап.Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасы

1.Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді, осы Заңнан және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартта осы Заңдағыдан өзгеше ережелер белгіленсе, онда халықаралық шарттың ережелері қолданылады.

3-бап. Осы Заңның қолданылу саласы

1. Осы Заң Қазақстан Республикасының аумағында қолданылады және Қазақстан Республикасында жасалатын және Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін машиналар мен жабдықтарға, сондай-ақ олардың өмірлік циклі процестеріне қолданылады.

2. Осы Заңның күші Қазақстан Республикасының өзге заңдарында талаптар белгіленген машиналар мен жабдықтарға қолданылмайды.

3.Осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес келмейтін машиналар мен жабдықтар жасау, өткізу, сақтау, тасымалдау, пайдалану (соның ішінде, жөндеу, техникалық және сервистік қызмет көрсету) процестеріне жіберілмейді.

4.Осы Заңның, техникалық регламенттердің талаптарына сай келмейтін, көрмелерде және демонстрацияларда көрсетуге арналған машиналар мен жабдықтарды Қазақстан Республикасының аумағында сатуға тыйым салынады.

Мұндай демонстрациялар және көрмелер барысында адам өмірін, денсаулығын және қоршаған ортаны қорғау үшін қажетті шаралар қабылдануға тиіс.

4-бап.Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін органдардың мемлекеттік жүйесі

1. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін органдардың біртұтас мемлекеттік жүйесін:

- 1) Қазақстан Республикасының Үкіметі;
- 2) индустрия және сауда саласындағы уәкілетті орган;
- 3) өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы уәкілетті орган;
- 4) ауыл шаруашылығы саласындағы уәкілетті орган;
- 5) энергетика және минералдық ресурстар саласындағы уәкілетті орган;

6) көлік және коммуникация саласындағы уәкілетті орган құрайды.

2. Осы баптың 1-тармағының 2) - 6) тармақшаларында аталған уәкілетті органдар салалық бағытқа сәйкес машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асырады.

Ескерту. 4-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 11.04.2014 № 189-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 29.09.2014 N 239-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

5-бап. Қазақстан Республикасы Үкіметінің құзыреті

Қазақстан Республикасы Үкіметінің құзыретіне:

1) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік саясатты әзірлеу;

2) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы техникалық регламенттерді бекіту;

3) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін мемлекеттік органдардың қызметін салааралық үйлестіру;

4) өзіне Қазақстан Республикасының Конституциясымен, заңдарымен және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерімен жүктелген өзге де функцияларды орындау жатады.

Ескерту. 5-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 2011.07.05 N 452-IV (2011.10.13 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

6-бап. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін уәкілетті органдардың құзыреті

Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін уәкілетті органдардың құзыретіне:

1) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру;

2) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы техникалық регламенттерді келісу және әзірлеу;

3) машиналар мен жабдықтардың сәйкестігін растау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша халықаралық және өңірлік ұйымдарда Қазақстан Республикасы атынан өкілдік ету;

4) алып тасталды - ҚР 24.05.2018 № 156-VI Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі);

5) техникалық регламентті бекітуді қоспағанда, машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу, бекіту немесе келісу;

6) осы Заңның және машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы техникалық регламенттердің талаптарына сай келмейтін машиналар мен жабдықтарды анықтау және оларды өткізуге жол бермеу жөнінде шаралар әзірлеу мақсатында тұтыну нарығы мониторингін жүзеге асыру;

7) жергілікті атқарушы органдар оларды жасауды, өткізуді және айналысын тоқтата тұру туралы беретін нұсқаманы, ауыл шаруашылығы машиналары мен жабдықтарының нарығын қоспағанда, осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сай келмейтін машиналар мен жабдықтарды жасауды, өткізуді және олардың нарықтағы айналысын тоқтата тұру туралы нұсқама беру;

8) алып тасталды - ҚР 29.12.2014 № 269-V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен;

9) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында, Қазақстан Республикасы Президентінің және Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілерінде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асыру жатады.

Ескерту. 6-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2009.07.17 N 188-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2010.03.19 № 258-IV, 2011.01.06 N 378-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2011.07.05 N 452-IV (2011.10.13 бастап қолданысқа енгізіледі), 2012.07.10 N 36-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 29.09.2014 N 239-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 29.12.2014 № 269-V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі); 24.05.2018 № 156-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

7-бап. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігіне жауапты субъектілердің құқықтары мен міндеттері

1.Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігіне жауапты субъектілердің:

1) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкестігі туралы дәйекті ақпаратты уактылы алуға;

2) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес еместігі туралы арызбен уәкілетті органдарға жүгінуге құқығы бар.

2.Осы баптың 1-тармағында көзделген құқықтармен қатар өндіруші:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес нормативтік құқықтық актілер әзірлеуге қатысуға;

2) Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының міндетті талаптарына сәйкес келетін ұйымдастыру стандарттарын әзірлеуге және бекітуге;

3) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін өндірістік бақылау бағдарламаларын әзірлеуге;

4) машиналар мен жабдықтардың сапасы мен қауіпсіздігі менеджментінің жүйесін енгізуге;

5) машиналарды және (немесе) жабдықтарды қалпына келтіруге (жөндеуге) немесе айтарлықтай өзгертуге (жаңғыртуға), таратуға құқылы.

3. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігіне жауапты субъектілер:

1) Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының талаптарын сақтауға;

2) машиналар мен жабдықтарға байланысты қатерлерді болғызбау немесе азайту мәселелері бойынша уәкілетті органдармен ынтымақтастық жасасуға міндетті.

4. Осы баптың 3-тармағында көзделген міндеттермен қатар өндіруші:

1) пайдаланушыларға, сондай-ақ машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін мемлекеттік органдарға олардың талап етуі бойынша машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін куәландыратын құжаттарды беруге;

2) пайдаланушының ықтимал қатерлерді бағалауы және оның тиісті қауіпсіздік шараларын қолдануы үшін қажетті машиналар мен жабдықтарды пайдалану жөніндегі мемлекеттік тілдегі және орыс тіліндегі нұсқаулықпен және басқа да ақпаратпен қамтамасыз етуге;

3) машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін оларды жобалау, жасау, сақтау және тасымалдау процестерінде, сондай-ақ өндіруші қатысатын жөндеу, техникалық және сервистік қызмет көрсету, жанарту және тарату жағдайларында бақылауды қамтамасыз етуге;

4) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес еместігі туралы пайдаланушылардың шағымдарын тексеруді жүзеге асыруға;

5) егер де машиналар мен жабдықтардың қауіпті сипатты алуына әкеп соққан бұзушылықтарға жол берілген жағдайда, оларды шығару процестерін дереу тоқтатуға, олардың, сатып алушылардан (пайдаланушылардан) кері қайтарып алынуын және сараптама жүргізуді

қамтамасыз етуге, содан кейін бұзушылықтарды жоюдың шараларын қолдануға немесе қажет десе оларды кәдеге жаратуды немесе жоюды ұйымдастыруға;

6) машиналар мен жабдықтардың қауіптілігін оларды өткізу, сақтау, жою және кәдеге жарату сатысында сәйкестендіру мүмкіндігін қамтамасыз етуге;

7) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген талаптарға сәйкес еместігі анықталған жағдайда, пайдаланушының уақтылы және тиімді ескертілуін, сондай-ақ оларды кері қайтарып алуға дейін қажетті іс-шаралар қолдануды қамтамасыз етуге міндетті.

5. Осы баптың 3-тармағында көзделген міндеттермен қатар уәкілетті өкіл:

1) пайдаланушыларға, сондай-ақ машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін мемлекеттік органдарға олардың талап етуі бойынша машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін куәландыратын құжаттарды беруге;

2) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес еместігі туралы пайдаланушылардың шағымдарын тексеруді жүзеге асыруға;

3) машиналар мен жабдықтарды өткізу, сақтау және тасымалдау процесінде олардың қауіпсіздігін бақылауды қамтамасыз етуге;

4) машиналар мен жабдықтарды өткізу, сақтау, тасымалдау сатысында олардың қауіптілігін сәйкестендіру мүмкіндігін қамтамасыз етуге;

5) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес еместігі анықталған және олар адамдардың өмірі мен денсаулығына, қоршаған ортаға қауіп төндірген жағдайда, пайдаланушының уақтылы және тиімді ескертілуін, сондай-ақ оларды кері қайтарып алуға дейін қажетті іс-шаралар қолдануды қамтамасыз етуге міндетті.

6. Осы Заңның 3-тармағында көзделген міндеттермен қатар им-порттаушы:

1) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес еместігі туралы пайдаланушылардың шағымдарын тексеруді жүзеге асыруға;

2) машиналар мен жабдықтарды өткізу, сақтау және тасымалдау процесінде олардың қауіпсіздігін бақылауды қамтамасыз етуге;

3) машиналар мен жабдықтарды өткізу, сақтау, тасымалдау сатысында олардың қауіптілігін сәйкестендіру мүмкіндігін қамтамасыз

етуге;

4) машиналар мен жабдықтардың осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкес еместігі анықталған және олар адамдардың өмірі мен денсаулығына, қоршаған ортаға қауіп төндірген жағдайда, пайдаланушының уақтылы және тиімді ескертілуін, сондай-ақ оларды кері қайтарып алуға дейін қажетті іс-шаралар қолдануды қамтамасыз етуге міндетті.

7. Осы баптың 3-тармағында көзделген міндеттермен қатар персонал (операторлар):

1) айналысқа шығарылып, пайдалану, тасымалдау, сақтау, жою және кәдеге жарату процесінде қауіпті сипаттар алуына әкеп соққан машиналар мен жабдықтарда осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарының бұзылғаны және өздері қолданған шаралар туралы уәкілетті органдарды дереу хабардар етуге;

2) машиналар мен жабдықтарды пайдалану, жою және кәдеге жарату процесінде олардың қауіпсіздігін бақылауды қамтамасыз етуге міндетті.

8. Осы баптың 3-тармағында көзделген міндеттермен қатар пайдаланушы:

1) айналысқа шығарылған машиналар мен жабдықтардың оларды пайдалану, тасымалдау, сақтау, жою және кәдеге жарату процесінде қауіпті сипаттар алуына әкеп соққан, осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарын бұзушылықтар туралы және өздері қолданған шаралар туралы уәкілетті органдарды дереу хабардар етуге;

2) машиналар мен жабдықтарды өткізу, сақтау және тасымалдау процесінде олардың қауіпсіздігін бақылауды қамтамасыз етуге міндетті.

8-бап. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік бақылау мен қадағалау

1. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік бақылау мен қадағалауды уәкілетті органдар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және өз құзыреті шегінде жүзеге асырады.

2. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік бақылау Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес тексеру және профилактикалық бақылау нысанында жүзеге асырылады.

Ескерту. 8-бап жаңа редакцияда - ҚР 24.05.2018 № 156-VI Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен

соң қолданысқа енгізіледі).

2-тарау. МАШИНАЛАР МЕН ЖАБДЫҚТАР ҚАУІПСІЗДІГІНІҢ АЛАПТАРЫ

9-бап.Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі жалпы талаптар

1. Осы Заңның күші қолданылатын машиналар мен жабдықтар осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген, адам өмірі мен денсаулығының және қоршаған ортаның қауіпсіздігін қамтамасыз ететін талаптарға сәйкес болуға тиіс.

2. Машиналар мен жабдықтарға бірнеше техникалық регламент күші қолданылатын жағдайларда, мұндай машиналар мен жабдықтар үшін өздеріне қатысты барлық техникалық регламенттің талаптары орындалуы қажет.

3. Машиналар мен жабдықтар қауіпсіздігі:

1) Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтар қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының талаптарын сақтау;

2) машиналар мен жабдықтардың Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкестігін растау;

3)машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік реттеу шараларын қолдану арқылы қамтамасыз етіледі.

4. Машиналар мен жабдықтардың өмірлік циклінің барлық сатыларында осы Заңда және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздіктің барлық талаптарының орындалуын бақылау мүмкіндігі қамтамасыз етілуге тиіс.

5. Егер машиналар мен жабдықтардың өмірлік циклінің әрбір сатысында қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін сынақтар кешенін жүргізу қажет болса, онда олар жобалау құжаттамасының барлық талаптары орындала отырып, толық көлемде жүргізілуге тиіс.

6. Машиналар мен жабдықтардың өмірлік циклінің барлық сатыларында жобалау құжаттамасында көзделген машиналар мен жабдықтарды қауіпсіз пайдалану шарттарынан ауытқулар жол берілетін қатер деңгейінен аспауға тиіс.

7.Жаңғыртылған машиналар мен жабдықтарды, олардың Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкестігін растайтын сараптаманың нәтижелері бойынша ғана, машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тиісті мемлекеттік органдардың қорытындыларын ала отырып, одан әрі өз мақсатында

пайдалануға болады.

10-бап. Машиналар мен жабдықтарды жобалау кезіндегі қауіпсіздік талаптары

1.Машиналар мен жабдықтарды жобалау кезінде машинаның және (немесе) жабдықтың жобасының осы Заңның және техникалық регламенттердің талаптарына сәйкестігі қамтамасыз етілуі қажет.

2.Машиналар мен жабдықтарды жобалау кезінде жобалаушы өмірлік циклінің барлық сатыларында, соның ішінде қалыпты пайдалану, төтенше жағдайлар (істен шығу және сыртқы әсерлер), персоналдың ықтимал қателері пайдалану кезіндегі болуы мүмкін барлық қауіптерді сәйкестендіруге тиіс.

3.Барлық сәйкестендірілген қауіптер үшін қатерлер есептік, эксперименттік, сарапшылық әдіспен бағалануға тиіс.

4.Машиналар мен жабдықтардың әрбір түрі үшін қатерге жүргізілген бағалау ескеріле отырып, жобалау кезінде машиналар мен жабдықтардың өмірлік циклінің барлық сатыларында қатерді жою немесе жол берілетін (жарамды) деңгейге дейін азайту (төмендету) үшін барлық шаралар кешені айқындалуға тиіс.

5. Қатерді жол берілетін деңгейден төмен азайту мүмкін болмаған ретте жобалаушы пайдалану жөніндегі нұсқаулықта адамның өмірі мен денсаулығына және қоршаған ортаға қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары жүйесін көздеуге тиіс.

6.Машиналар мен жабдықтарды жобалау кезінде жобалау құжаттамасы әзірленуге және оның экологиялық сараптамасы жүргізілуге тиіс.

Жобалау құжаттамасы жобаның техникалық сипатталымын, машиналар мен жабдықтардың, басқару тетіктерінің егжей-тегжейлі сызбаларын, машиналар мен жабдықтарды пайдалану сипаттамаларын, пайдалану жөніндегі нұсқаулықты қамтиды.

11-бап. Машиналар мен жабдықтар өндірісі кезіндегі қауіпсіздік талаптары

1.Өндіріс кезінде машиналар мен жабдықтарды дайындау процесінің жобалау құжаттамасы, осы Заң және техникалық регламенттер талаптарына сәйкестігі қамтамасыз етілуі қажет.

2. Машиналар мен жабдықтар өндірісі кезінде өндіруші жобалау құжаттамасында айқындалған, қауіпсіздікті қамтамасыз ету және қоршаған ортаны қорғау жөнінде барлық шаралар кешенін орындауға міндетті.

3. Өндіріс кезінде қауіпсіздікке байланысты барлық технологиялық операциялардың орындалуын бақылау мүмкіндігі қамтамасыз етілуге

тиіс.

4. Машиналар мен жабдықтардың өндірісі кезінде пайдалану жөніндегі нұсқаулық әзірленуге тиіс.

Пайдалану жөніндегі нұсқаулық:

1)монтаждау, жинау, жөнге келтіру немесе реттеу жөніндегі нұсқауларды;

2)пайдалану кезінде сақталуы қажет, машиналарды немесе жабдықтарды штаттық пайдалану жөніндегі және қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары жөніндегі нұсқауларды (пайдалануға беруді, тікелей мақсаты бойынша пайдалануды, техникалық қызмет көрсетуді, жөндеудің және техникалық куәландырудың барлық түрлерін, зиянды өндірістік факторлардың өршуін азайтуға және оқшаулауға бағытталған қорғану құралдарын, тасымалдауды және сақтау жағдайларын қоса алғанда);

3) қызмет ету мерзімінің тағайындалған көрсеткіштері және (немесе) тағайындалған ресурсты;

4) оқыс оқиғаға (апатқа) әкеп соғатын қауіпті істен шығудың, персоналдың (пайдаланушының) ықтимал қателерінің және аталған қателерді болдырмайтын іс-қимылдардың тізбесін;

5) шекті жай-күйінің критерийін;

6) тасымалдау, сақтау жөніндегі пайдаланудан шығару, жою және кәдеге жарату жөніндегі нұсқауларды;

7) персоналға қойылатын талаптарды қамтуға тиіс.

5.Барлық машиналар мен жабдықтарда мынадай акпаратты қамтитын, анық әрі өшірілмейтін таңбалау болуға тиіс:

1) дайындаушының атауы және (немесе) оның тауарлық белгісі;

2) машинаның және (немесе) жабдықтың атауы, сериясының немесе типінің белгісі, нөмірі;

3) арналған мақсатының негізгі көрсеткіштері және қолданылу шарттары;

4) дайындалған күні.

Таңбалаудың барлық белгілері пайдалану жөніндегі нұсқаулықта түсіндірілуге тиіс.

6. Егер техникалық регламенттерде қауіптер туралы қажетті ескерту жазбалары немесе белгілер көзделсе, машиналар мен жабдықтарда аталған жазбалар мен белгілер болуға тиіс.

7. Машиналар мен жабдықтар үшін қолданылатын материалдар мен заттар техникалық регламенттерде белгіленген талаптарға сәйкес болуға тиіс.

8. Машиналар мен жабдықтардың жекелеген түрлері үшін

техникалық құжаттаманың мазмұны техникалық регламенттерде белгіленеді.

9. Өндіруші, уәкілетті өкіл машиналар мен жабдықтар жасалған кезден бастап немесе машиналар мен жабдықтар сериялы өндірілген жағдайда, олардың соңғы данасын жасаған кезден бастап он жыл бойы техникалық құжаттаманы сақтауға міндетті.

12-бап. Машиналар мен жабдықтарды тасымалдау және сақтау кезіндегі қауіпсіздік талаптары

1. Машиналар мен жабдықтарды тасымалдау және сақтау Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкес олардың қауіпсіздігі қамтамасыз етілетін жағдайларда жүзеге асырылуға тиіс.

2. Машиналар мен жабдықтарды, олардың тораптары мен детальдарын тасымалдауды, сақтауды жүзеге асыратын тұлғалар жобалаушы көздеген қауіпсіздік жөніндегі барлық талаптарды, тасымалдау мен сақтау кезінде қабылданған технологиялық процестерді және шарттарды ескере отырып, қатерге бағалау жүргізуге тиіс.

3. Тасымалдау және сақтау процесінде машиналар мен жабдықтардың сақталуын, олардың қауіпсіздігіне септігін тигізетін техникалық сипаттамаларының сақталуы, қамтамасыз етудің барлық қажетті талаптары, соның ішінде орауға, тасымалдау мен сақтау жағдайларына қойылатын талаптар, белгіленген сақтау мерзімдері, жай-күйін қайта куәландыру, сақтау мерзімдері өткен жекелеген элементтерді, детальдарды, тораптарды ауыстыру мерзімдері бойынша нұсқаулар машина мен жабдықтың техникалық құжаттамасында көзделуге тиіс.

4. Машиналар мен жабдықтарды тиеуді, түсіруді, тасымалдауды және жинап қоюды оқытылған персонал қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып жүргізуге тиіс.

13-бап. Машиналар мен жабдықтарды нарықта орналастыру және олардың айналысы кезіндегі қауіпсіздік талаптары

1. Қазақстан Республикасында жасалған немесе Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін машиналар мен жабдықтар, егер олардың адам өмірі мен денсаулығына және қоршаған ортаға зиян келтіруі мүмкін болса, нарықта өткізуге жатпайды.

Машиналар мен жабдықтар тиісінше орнатылған, қызмет көрсетілген, пайдаланылған, сақталған, жойылған, кәдеге жаратылған жағдайда олардың қауіпсіздігі мен функционалдық мақсатына қатысты тұтынушыларды жаңылыстыруға әкеп соғатын жарнамалық өнімдерге және өзге де ақпаратқа жол берілмейді.

2. Өндіруші, уәкілетті өкіл, олар болмаған жағдайда, сәйкестігі міндетті түрде расталуға жататын машиналар мен жабдықтарды Қазақстан Республикасының нарығында орналастырушы тұлға олардың осы Заңның және техникалық регламенттердің талаптарына сәйкестігін растау үшін шаралар қолдануға міндетті.

3. Осы Заңның талаптарына және техникалық регламенттерге сәйкестігі куәландырылған құжаттары жоқ машиналар мен жабдық нарықта орналастыруға және айналысқа жіберуге жатпайды.

4. Басқа машинаға орнатуға арналған, жеке жұмыс істей алмайтын жабдыққа тиісті техникалық регламенттерде белгіленген нысан бойынша өндірушінің декларациясы қоса берілуге тиіс.

14-бап. Машиналар мен жабдықтарды монтаждау, пайдалану және жөндеу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ететін талаптар

1. Машиналар мен жабдықтарды монтаждауды, пайдалануды және жөндеуді жүзеге асыру кезінде техникалық регламенттер, жүйеге арналған жобалау құжаттамасы және машиналар мен жабдықтарды пайдалану жөніндегі нұсқаулық талаптарының орындалуы қамтамасыз етілуге тиіс.

2. Машиналардың немесе жабдықтардың конструкциясына өзгерістер енгізу кезінде олардың техникалық құжаттамасында белгіленген қауіпсіздік жөніндегі талаптардың төмендетілуіне жол берілмейді.

3. Машиналарды немесе жабдықты жөндеуді жүзеге асыратын тұлға өндіруші техникалық құжаттамада белгілеген, машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін, жобада айқындалған барлық шаралар кешенін орындауға міндетті.

4. Машиналарға немесе жабдықтарға монтаждау немесе жөндеу жүргізілгеннен кейін оператор (персонал), егер техникалық құжаттамада жұмыстың тиісті түрлеріне көзделсе, машиналар мен жабдықтардың қатеріне бағалау жүргізуге тиіс.

Техникалық құжаттамаға сәйкес келмейтін, жөнделген машиналар мен жабдықтар техникалық регламенттерге сәйкес келген жағдайда пайдаланылуы мүмкін.

15-бап. Машиналар мен жабдықтардың өндірісін, өткізілуін, нарықтағы айналысын тоқтатуға қойылатын талаптар

1. Қауіпті машиналарды және (немесе) жабдықтарды өндіруші, уәкілетті өкіл, импорттаушы және пайдаланушы осы Заңды және техникалық регламенттерде белгіленген қауіпсіздік талаптарына сәйкессіздігі анықталған кезден бастап немесе мемлекеттік органның нұсқамасы негізінде өндіріс, өткізу және айналыс процестерін дереу

тоқтатуға міндетті.

2. Осы баптың 1-тармағында көзделген шараларды қолданбау Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауапкершілікке әкеп соғады.

3-тарау. СӘЙКЕСТІКТІ РАСТАУ РӘСІМДЕРІ

16-бап. Сәйкестікті растау

1. Машиналар мен жабдықтардың сәйкестігін растау Қазақстан Республикасының техникалық реттеу саласындағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Шет мемлекет берген сәйкестікті растау саласындағы құжат, оны Қазақстан Республикасының техникалық реттеу саласындағы заңнамасына сәйкес техникалық реттеудің мемлекеттік жүйесі таныған жағдайда, Қазақстан Республикасында жарамды деп есептеледі.

Ескерту. 16-бап жаңа редакцияда - ҚР 29.10.2015 № 376-V Заңымен (01.01.2016 бастап қолданысқа енгізіледі).

17-бап. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы техникалық регламенттер

Техникалық регламенттер сәйкестігі расталуға жататын машиналар мен жабдықтар қауіпсіздігінің талаптарын, сәйкестікті бағалау рәсімдерін, техникалық құжаттардың нысандары мен мазмұнын, машиналардың қауіпті түрлерінің тізбесін белгілейді.

4-тарау. ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ ӨТПЕЛІ ЕРЕЖЕЛЕР

18-бап. Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнаманы бұзғаны үшін жауаптылық

Машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының бұзылуы Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

19-бап. Өтпелі ережелер

1. Тиісті техникалық регламенттер және олармен үйлестірілген стандарттар қолданысқа енгізілгенге дейін мемлекеттік реттеу осы Заңға қайшы келмейтін бөлігінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін жасалған және пайдалануға берілген машиналар мен жабдықтар үшін олардың сәйкестігін растайтын құжаттар оларда көрсетілген қолданылу мерзімі ішінде күшін сақтайды.

3. Осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін пайдалануға берілген және сәйкестігі міндетті расталуға жататын машиналар мен

жабдықтар үшін олар осы Заң қолданысқа енгізілгеннен кейін Қазақстан Республикасының аумағында еркін айналысқа қайта түскен кезде Қазақстан Республикасының техникалық реттеу саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкес міндетті түрде сәйкестікті растау жүргізілуге тиіс.

Ескерту. 19-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 29.10.2015 № 376-V Заңымен (01.01.2016 бастап қолданысқа енгізіледі).

20-бап. Осы Заңды қолданысқа енгізу тәртібі

Осы Заң 2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Президенті

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМҚ

О БЕЗОПАСНОСТИ МАШИН И ОБОРУДОВАНИЯ

О безопасности машин и оборудования
Закон Республики Казахстан от 21 июля 2007 года N 305.

Глава 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Основные понятия, используемые в настоящем Законе

1. В настоящем Законе используются следующие основные понятия:

1) дата изготовления - дата окончания процесса производства машин и оборудования;

2) оборудование - техническое устройство, устанавливаемое на машину и необходимое для выполнения основных и (или) дополнительных функций машин, а также для объединения их в единый комплекс;

3) недопустимый риск - риск, превышающий уровень безопасности машин и оборудования для жизни и здоровья человека, окружающей среды, установленный законодательством Республики Казахстан;

4) допустимый уровень риска - уровень безопасности машин и оборудования, установленный техническими регламентами и проектной документацией;

5) опасная зона - зона внутри машины или вокруг нее, в которой человек подвергается риску причинения вреда жизни или здоровью;

6) опасные машины и оборудование - машины и оборудование, представляющие опасность для жизни и здоровья человека, окружающей среды и признанные не соответствующими требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами;

7) машина - техническое устройство или совокупность устройств, предназначенные для преобразования энергии, материалов и информации, состоящие из взаимосвязанных компонентов, хотя бы один из которых может двигаться;

8) проектант машины и (или) оборудования (далее - проектант) - физическое или юридическое лицо, разрабатывающее проектную документацию и инструкцию по эксплуатации машин и (или) оборудования;

9) жизненный цикл машин и оборудования - процессы проектирования, производства, эксплуатации (в том числе ремонт, техническое и сервисное обслуживание), хранения, транспортировки, реализации, уничтожения и утилизации;

10) безопасность машин и оборудования - отсутствие недопусти-

мого риска, связанного с причинением вреда жизни, здоровью человека и окружающей среде;

11) субъекты, ответственные за безопасность машин и оборудования, - проектант, производитель, уполномоченный представитель, импортер, персонал (операторы), пользователь машин и оборудования;

12) подтверждение соответствия машин и оборудования – процедура, результатом которой является документальное удостоверение соответствия (в виде декларации о соответствии или сертификата соответствия) машин и (или) оборудования требованиям, установленным техническими регламентами, документами по стандартизации или условиями договоров;

13) декларация о соответствии машин и оборудования - документ, которым производитель удостоверяет соответствие выпускаемых в обращение машин и (или) оборудования установленным требованиям;

14) производитель - физическое или юридическое лицо, которое производит машины и (или) оборудование;

15) пользователь - физическое или юридическое лицо, осуществляющее эксплуатацию машины и (или) оборудования;

16) персонал (операторы) - лица, занятые в запуске, эксплуатации, наладке, текущем обслуживании, чистке, ремонте, хранении или транспортировке машин и оборудования;

17) знак соответствия - обозначение, служащее для информирования покупателей о прохождении машинами и (или) оборудованием процедуры подтверждения соответствия;

18) уполномоченный орган - государственный орган, осуществляющий в соответствии с отраслевой направленностью в пределах предоставленных полномочий руководство и координацию деятельности иных государственных органов, обеспечивающих безопасность машин и оборудования;

19) уполномоченный представитель - физическое или юридическое лицо, имеющее письменные полномочия от производителя, разрешающие ведение (осуществление) торговли от его имени;

20) предельное состояние - состояние машин и оборудования, при котором их дальнейшая эксплуатация либо восстановление их работоспособного состояния невозможны или нецелесообразны;

21) отказ - событие, заключающееся в нарушении работоспособного состояния машин и оборудования.

2. Понятия законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования, не указанные в настоящей статье, используются в значениях, определяемых в соответствующих статьях

ное обращение на территории Республики Казахстан после введения в действие настоящего Закона должно быть проведено обязательное подтверждение соответствия согласно требованиям законодательства Республики Казахстан в области технического регулирования.

Сноска. Статья 19 с изменениями, внесенными Законом РК от 29.10.2015 № 376-V (вводится в действие с 01.01.2016).

Статья 20. Порядок введения в действие настоящего Закона
Настоящий Закон вводится в действие с 1 января 2008 года.

Президент
Республики Казахстан

© 2012. РГП на ПХВ «Институт законодательства и правовой информации Республики Казахстан» Министерства юстиции Республики Казахстан

Казахстан.

Глава 3. ПРОЦЕДУРЫ ПОДТВЕРЖДЕНИЯ СООТВЕТСТВИЯ

Статья 16. Подтверждение соответствия

1. Подтверждение соответствия машин и оборудования осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области технического регулирования.

2. Документ в сфере подтверждения соответствия, выданный иностранным государством, считается действительным в Республике Казахстан при условии его признания государственной системой технического регулирования в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области технического регулирования.

Сноска. Статья 16 в редакции Закона РК от 29.10.2015 № 376-V (вводится в действие с 01.01.2016).

Статья 17. Технические регламенты в области безопасности машин и оборудования

Технические регламенты устанавливают требования безопасности машин и оборудования, процедуры оценки соответствия, формы и содержание технических документов, перечень опасных видов машин, подлежащих подтверждению соответствия.

Глава 4. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 18. Ответственность за нарушение законодательства в области безопасности машин и оборудования

Нарушение законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования влечет ответственность, установленную законами Республики Казахстан.

Статья 19. Переходные положения

1. До введения в действие соответствующих технических регламентов и гармонизированных с ними стандартов государственное регулирование осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан в части, не противоречащей настоящему Закону.

2. Для машин и оборудования, производимых и введенных в эксплуатацию до введения в действие настоящего Закона, документы, подтверждающие их соответствие, сохраняют силу в течение указанного в них срока действия.

3. Для машин и оборудования, введенных в эксплуатацию до введения в действие настоящего Закона и подлежащих обязательному подтверждению соответствия, при вторичном поступлении их в свобод-

ного настоящего Закона.

Сноска. Статья 1 с изменением, внесенным Законом РК от 05.10.2018 № 184-VI (вводится в действие по истечении шести месяцев после дня его первого официального опубликования).

Статья 2. Законодательство Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования

1. Законодательство Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования основывается на Конституции Республики Казахстан, состоит из настоящего Закона и иных нормативных правовых актов Республики Казахстан.

2. Если международным договором, ратифицированным Республикой Казахстан, установлены иные правила, чем те, которые содержатся в настоящем Законе, то применяются правила международного договора.

Статья 3. Сфера применения настоящего Закона

1. Настоящий Закон действует на территории Республики Казахстан и распространяется на машины и оборудование, производимые в Республике Казахстан и ввозимые на территорию Республики Казахстан, а также процессы их жизненного цикла.

2. Действие настоящего Закона не распространяется на машины и оборудование, требования к которым установлены иными законами Республики Казахстан.

3. Машины и оборудование, не соответствующие требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами, не допускаются к процессам производства, реализации, хранения, транспортировки, эксплуатации (в том числе ремонту, техническому и сервисному обслуживанию).

4. Запрещается продажа машин и оборудования на территории Республики Казахстан, не соответствующих требованиям настоящего Закона, технических регламентов, предназначенных для показа на выставках и демонстрациях.

В ходе таких демонстраций и выставок должны быть приняты необходимые меры для защиты жизни, здоровья людей и окружающей среды.

Статья 4. Государственная система органов, обеспечивающих безопасность машин и оборудования

1. Единую государственную систему органов, обеспечивающих безопасность машин и оборудования, составляют:

- 1) Правительство Республики Казахстан;
- 2) уполномоченный орган в области индустрии и торговли;

3) уполномоченный орган в области промышленной безопасности;
4) уполномоченный орган в области сельского хозяйства;
5) уполномоченный орган в области энергетики и минеральных ресурсов;

6) уполномоченный орган в области транспорта и коммуникаций.

2. Уполномоченные органы, указанные в подпунктах 2) - 6) пункта 1 настоящей статьи, осуществляют государственное регулирование в сфере безопасности машин и оборудования в соответствии с отраслевой направленностью.

Сноска. Статья 4 с изменениями, внесенными законами РК от 11.04.2014 № 189-V (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования); от 29.09.2014 № 239-V (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Статья 5. Компетенция Правительства Республики Казахстан

К компетенции Правительства Республики Казахстан относятся:

1) разработка государственной политики в области безопасности машин и оборудования;

2) утверждение технических регламентов в области безопасности машин и оборудования;

3) межотраслевая координация деятельности государственных органов, обеспечивающих безопасность машин и оборудования;

4) выполнение иных функций, возложенных на него Конституцией, законами Республики Казахстан и актами Президента Республики Казахстан.

Сноска. Статья 5 с изменением, внесенным Законом РК от 05.07.2011 № 452-IV (вводится в действие с 13.10.2011).

Статья 6. Компетенция уполномоченных органов, обеспечивающих безопасность машин и оборудования

К компетенции уполномоченных органов, обеспечивающих безопасность машин и оборудования, относятся:

1) реализация государственной политики в области безопасности машин и оборудования;

2) разработка и согласование технических регламентов в области обеспечения безопасности машин и оборудования;

3) представление Республики Казахстан в международных и региональных организациях по подтверждению соответствия и обеспечению безопасности машин и оборудования;

4) исключен Законом РК от 24.05.2018 № 156-VI (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого

действию соответствия машины и оборудование на рынке Республики Казахстан, обязаны принять меры для подтверждения их соответствия требованиям настоящего Закона и технических регламентов.

3. Не подлежат размещению и обращению на рынке машины и оборудование, не имеющие документов, удостоверяющих их соответствие требованиям настоящего Закона и технических регламентов.

4. Оборудование, предназначенное для установки в другую машину, которое не может функционировать отдельно, должно сопровождаться декларацией производителя по форме, установленной соответствующими техническими регламентами.

Статья 14. Требования, обеспечивающие безопасность при монтаже, эксплуатации и ремонте машин и оборудования

1. При осуществлении монтажа, эксплуатации, ремонта машин и оборудования должно быть обеспечено выполнение требований технических регламентов, проектной документации на систему и инструкции по эксплуатации на машины и оборудование.

2. При внесении в конструкцию машин и оборудования изменений снижение требований по безопасности, установленных в их технической документации, не допускается.

3. Лицо, осуществляющее ремонт машины или оборудования, обязано выполнить определенный проектом весь комплекс мер, обеспечивающий безопасность машин и оборудования, установленный производителем в технической документации.

4. После проведения монтажа или ремонта машины или оборудования оператором (персоналом) должна быть проведена оценка риска машин и оборудования, если это предусмотрено технической документацией на соответствующие виды работ.

Отремонтированные машины и оборудование, не соответствующие технической документации, могут быть использованы в случае, если они соответствуют техническим регламентам.

Статья 15. Требования к прекращению производства, реализации, обращения на рынке машин и оборудования

1. Производитель, уполномоченный представитель, импортер и пользователь опасных машин и (или) оборудования с момента обнаружения несоответствия требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами, или на основании предписания государственного органа обязаны немедленно прекратить процессы производства, реализации и обращения.

2. Непринятие мер, предусмотренных пунктом 1 настоящей статьи, влечет ответственность в соответствии с законами Республики

9. Производитель, уполномоченный представитель обязаны хранить техническую документацию в течение десяти лет с момента производства машин и оборудования или с момента производства последнего экземпляра машины и оборудования в случае серийного производства.

Статья 12. Требования безопасности при транспортировке и хранении машин и оборудования

1. Транспортировка и хранение машин и оборудования должны осуществляться в условиях, обеспечивающих их безопасность в соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования.

2. Лица, осуществляющие транспортировку, хранение машин и оборудования, их узлов и деталей, должны произвести оценку риска с учетом всех требований по безопасности, предусмотренных проектантом, принятых технологических процессов и условий при транспортировке и хранении.

3. Все необходимые требования к обеспечению сохранности машин и оборудования в процессе их транспортировки и хранения, сохранения технических характеристик, обуславливающих их безопасность, в том числе требования к упаковке, условиям транспортировки и хранения, назначенные сроки хранения, указания по срокам переосвидетельствования состояния, замены отдельных элементов, деталей, узлов с истекшими сроками хранения, должны быть предусмотрены в технической документации на машины и оборудование.

4. Погрузка, разгрузка, транспортировка и складирование машин и оборудования должны проводиться обученным персоналом с соблюдением требований безопасности.

Статья 13. Требования к машинам и оборудованию при размещении и обращении на рынке

1. Машины и оборудование, производимые в Республике Казахстан или ввозимые на территорию Республики Казахстан, не подлежат реализации на рынке, если они могут причинить вред жизни, здоровью человека и окружающей среде.

Рекламная продукция или иная информация о машинах и оборудовании, которая вводит в заблуждение пользователей относительно их безопасности и функционального назначения при условии их надлежащей установки, обслуживания, эксплуатации, хранения, уничтожения, утилизации, не допускается.

2. Производитель, уполномоченный представитель, а в случае их отсутствия лицо, размещающее подлежащие обязательному подтверж-

официального опубликования);

5) разработка, утверждение или согласование нормативных правовых актов в области безопасности машин и оборудования, за исключением утверждения технического регламента;

6) осуществление мониторинга потребительского рынка в целях выявления машин и оборудования, не соответствующих требованиям настоящего Закона и технических регламентов в области безопасности машин и оборудования, и выработки мер по недопущению их реализации;

7) выдача предписания о приостановлении производства, реализации и обращении на рынке машин и оборудования, не соответствующих требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами, за исключением рынка сельскохозяйственных машин и оборудования, предписание о приостановлении производства, реализации и обращении на котором выдается местными исполнительными органами;

8) исключен Законом РК от 29.12.2014 № 269-V (вводится в действие с 01.01.2015);

9) осуществление иных полномочий, предусмотренных настоящим Законом, иными законами Республики Казахстан, актами Президента Республики Казахстан и Правительства Республики Казахстан.

Сноска. Статья 6 с изменениями, внесенными законами РК от 17.07.2009 N 188 (порядок введения в действие см. ст. 2); от 19.03.2010 № 258-IV; от 06.01.2011 № 378-IV (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после его первого официального опубликования); от 05.07.2011 № 452-IV (вводится в действие с 13.10.2011); от 10.07.2012 № 36-V (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после его первого официального опубликования); от 29.09.2014 № 239-V (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования); от 29.12.2014 № 269-V (вводится в действие с 01.01.2015); от 24.05.2018 № 156-VI (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Статья 7. Права и обязанности субъектов, ответственных за безопасность машин и оборудования

1. Субъекты, ответственные за безопасность машин и оборудования, имеют право:

1) своевременно получать достоверную информацию о соответствии машин и оборудования требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами;

2) обращаться в уполномоченные органы с заявлением о несоответствии машин и оборудования требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами.

2. Наряду с правами, предусмотренными пунктом 1 настоящей статьи, производитель вправе:

1) участвовать в разработке нормативных правовых актов в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

2) разрабатывать и утверждать стандарты организации, соответствующие обязательным требованиям законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования;

3) разрабатывать программы производственного контроля за безопасностью машин и оборудования;

4) внедрять системы менеджмента качества и безопасности машин и оборудования;

5) восстанавливать (ремонтировать) или существенно изменять (модернизировать), распространять машины и (или) оборудование.

3. Субъекты, ответственные за безопасность машин и оборудования, обязаны:

1) соблюдать требования законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования;

2) сотрудничать с уполномоченными органами по вопросам предотвращения или уменьшения рисков, связанных с машинами и оборудованием.

4. Наряду с обязанностями, предусмотренными пунктом 3 настоящей статьи, производитель обязан:

1) представлять документы, удостоверяющие безопасность машин и оборудования пользователям, а также в уполномоченные органы, обеспечивающие безопасность машин и оборудования, по их требованию;

2) обеспечить машины и оборудование инструкцией по эксплуатации и другой информацией на государственном и русском языках, которая необходима для оценки пользователем возможных рисков и принятия им соответствующих мер безопасности;

3) обеспечивать контроль безопасности машин и оборудования в процессах проектирования, производства, хранения и транспортировки, а также в случаях ремонта, технического и сервисного обслуживания, модернизации и распространения, в которых он участвует;

4) осуществлять проверку жалоб пользователей о несоответствии машин и оборудования требованиям безопасности, установленным настоящим Законом;

3. При производстве должна быть обеспечена возможность контроля выполнения всех технологических операций, от которых зависит безопасность.

4. При производстве машин и оборудования должны быть разработаны инструкции по эксплуатации.

Инструкция по эксплуатации должна включать:

1) указания по монтажу, сборке, наладке или регулировке;

2) указания по штатному использованию машины или оборудования и мерам по обеспечению безопасности, которые необходимо соблюдать при эксплуатации (включая ввод в эксплуатацию, использование по прямому назначению, техническое обслуживание, все виды ремонта и технических освидетельствований, средства защиты, направленные на уменьшение интенсивности и локализацию вредных производственных факторов, транспортировку и условия хранения);

3) назначенные показатели срока службы и (или) назначенный ресурс;

4) перечень критических отказов, возможных ошибок персонала (пользователя), приводящих к инциденту (аварии), и действий, предотвращающих указанные ошибки;

5) критерии предельных состояний;

6) указания по транспортировке, хранению, по выводу из эксплуатации, уничтожению и утилизации;

7) требования к персоналу.

5. Все машины и оборудование должны иметь четкую и нестираемую маркировку, содержащую следующую информацию:

1) наименование изготовителя и (или) его товарный знак;

2) наименование машины и (или) оборудования, обозначение серии или типа, номер;

3) основные показатели назначения и условия применения;

4) дату изготовления.

Все знаки маркировки должны быть пояснены в инструкции по эксплуатации.

6. Машины и оборудование должны иметь необходимые предупреждающие надписи или знаки об опасностях, если указанное предусмотрено техническими регламентами.

7. Материалы и вещества, применяемые для машин и оборудования, должны соответствовать требованиям, установленным техническими регламентами.

8. Содержание технической документации для отдельных видов машин и оборудования устанавливается техническими регламентами.

ям законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования, с получением заключения соответствующих государственных органов, обеспечивающих безопасность машин и оборудования.

Статья 10. Требования безопасности машин и оборудования при проектировании

1. При проектировании машин и оборудования необходимо обеспечить соответствие проекта машин и (или) оборудования требованиям настоящего Закона и технических регламентов.

2. При проектировании машин и оборудования проектантом должны быть идентифицированы все возможные опасности на всех стадиях жизненного цикла, в том числе при нормальной эксплуатации, чрезвычайных ситуациях (отказах и внешних воздействиях), предполагаемых ошибках персонала.

3. Для всех идентифицированных опасностей должны быть оценены риски расчетным, экспериментальным и экспертным методами.

4. С учетом проведенной оценки рисков для каждого вида машин и оборудования при проектировании должен быть определен весь комплекс мер для ликвидации или уменьшения (снижения) риска до допустимого (приемлемого) уровня на всех стадиях жизненного цикла машин и оборудования.

5. При невозможности снижения риска ниже допустимого уровня проектант обязан в инструкции по эксплуатации предусмотреть систему мер, обеспечивающих безопасность жизни и здоровья человека и окружающей среды.

6. При проектировании машин и оборудования должна быть разработана проектная документация и проведена ее экологическая экспертиза.

7. Проектная документация включает техническое описание проекта, детальные чертежи машин и оборудования, механизмов управления, эксплуатационные характеристики машин и оборудования, инструкцию по эксплуатации.

Статья 11. Требования безопасности машин и оборудования при производстве

1. При производстве необходимо обеспечить соответствие процесса изготовления машин и оборудования требованиям проектной документации, настоящего Закона и технических регламентов.

2. При производстве машин и оборудования производитель обязан выполнить весь комплекс мер по обеспечению безопасности и охране окружающей среды, определенный проектной документацией.

5) немедленно прекратить процессы производства машин и оборудования в случае, если допущено нарушение, приведшее к приобретению ими опасных свойств, обеспечить их отзыв от покупателей (пользователей) и проведение экспертизы, после чего принять меры по устранению нарушения или при необходимости организовать их утилизацию или уничтожение;

6) обеспечивать возможность идентификации опасности машин и оборудования на стадии их реализации, хранения, уничтожения и утилизации;

7) обеспечить своевременное и эффективное предупреждение пользователя, а также принятие необходимых мероприятий вплоть до отзыва машин и оборудования в случае установления их несоответствия требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами.

5. Наряду с обязанностями, предусмотренными пунктом 3 настоящей статьи, уполномоченный представитель обязан:

1) представлять документы, удостоверяющие безопасность машин и оборудования пользователям, а также в уполномоченные органы, обеспечивающие безопасность машин и оборудования, по их требованию;

2) осуществлять проверку жалоб пользователей о несоответствии машин и оборудования требованиям безопасности, установленным настоящим Законом;

3) обеспечивать контроль безопасности машин и оборудования в процессе их реализации, хранения и транспортировки;

4) обеспечивать возможность идентификации опасности машин и оборудования на стадии их реализации, хранения, транспортировки;

5) обеспечить своевременное и эффективное предупреждение пользователя, а также принятие необходимых мероприятий вплоть до отзыва машин и оборудования в случае установления их несоответствия требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами, и представляющих опасность для жизни и здоровья людей, окружающей среды.

6. Наряду с обязанностями, предусмотренными пунктом 3 настоящей статьи, импортер обязан:

1) осуществлять проверку жалоб пользователей о несоответствии машин и оборудования требованиям безопасности, установленным настоящим Законом;

2) обеспечивать контроль безопасности машин и оборудования в процессе их реализации, хранения и транспортировки;

3) обеспечивать возможность идентификации опасности машин и оборудования на стадии их реализации, хранения, транспортировки;

4) обеспечить своевременное и эффективное предупреждение пользователя, а также принятие необходимых мероприятий вплоть до отзыва машин и оборудования в случае установления их несоответствия требованиям безопасности, установленным настоящим Законом и техническими регламентами, и представляющих опасность для жизни и здоровья людей, окружающей среды.

7. Наряду с обязанностями, предусмотренными пунктом 3 настоящей статьи, персонал (операторы) обязан:

1) безотлагательно информировать уполномоченные органы о нарушениях требований безопасности, установленных настоящим Законом и техническими регламентами, выпущенных в обращение машин и оборудования, приведших к приобретению ими опасных свойств в процессе эксплуатации, транспортировки, хранения, уничтожения и утилизации, и о принятых им мерах;

2) обеспечивать контроль безопасности машин и оборудования в процессе их эксплуатации, уничтожения и утилизации.

8. Наряду с обязанностями, предусмотренными пунктом 3 настоящей статьи, пользователь обязан:

1) безотлагательно информировать уполномоченные органы о нарушениях требований безопасности, установленных настоящим Законом и техническими регламентами, выпущенных в обращение машин и оборудования, приведших к приобретению ими опасных свойств в процессе эксплуатации, транспортировки, хранения, уничтожения и утилизации, и о принятых им мерах;

2) обеспечивать контроль безопасности машин и оборудования в процессе их реализации, хранения, транспортировки, уничтожения и утилизации.

Статья 8. Государственный контроль и надзор в области безопасности машин и оборудования

1. Государственный контроль и надзор в области безопасности машин и оборудования осуществляются уполномоченными органами в порядке и пределах их компетенции, установленных законодательством Республики Казахстан.

2. Государственный контроль в области безопасности машин и оборудования осуществляется в форме проверки и профилактического контроля в соответствии с Предпринимательским кодексом Республики Казахстан.

Сноска. Статья 8 в редакции Закона РК от 24.05.2018 № 156-VI

(вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Глава 2. ТРЕБОВАНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ МАШИН И ОБОРУДОВАНИЯ

Статья 9. Общие требования по обеспечению безопасности машин и оборудования

1. Машины и оборудование, на которые распространяются действие настоящего Закона, должны соответствовать требованиям, обеспечивающим безопасность жизни, здоровья человека и охрану окружающей среды, установленным настоящим Законом и техническими регламентами.

2. В случаях, когда машины и оборудование подпадают под действие нескольких технических регламентов, для таких машин и оборудования необходимо выполнение требований всех технических регламентов, под действие которых они подпадают.

3. Безопасность машин и оборудования обеспечивается посредством:

1) соблюдения требований законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования;

2) подтверждения соответствия машин и оборудования требованиям законодательства Республики Казахстан в области безопасности машин и оборудования;

3) применения мер государственного регулирования в области безопасности машин и оборудования.

4. На всех стадиях жизненного цикла машин и оборудования должна быть обеспечена возможность контроля выполнения всех требований безопасности, установленных настоящим Законом и техническими регламентами.

5. Если для обеспечения безопасности на каждой стадии жизненного цикла машин и оборудования требуется проведение комплекса испытаний, то они должны быть проведены в полном объеме с выполнением всех требований проектной документации.

6. Отклонения от условий безопасного использования машин и оборудования, предусмотренных проектной документацией, на всех стадиях жизненного цикла машин и оборудования не должны быть выше допустимого уровня риска.

7. Дальнейшее использование модернизированных машин и оборудования по назначению возможно только по результатам экспертизы, подтверждающей соответствие машин и оборудования требовани-